

OCENJEVALNI OBRAZEC ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA

**OBMOČNO TEKMOVANJE S PODROČJA SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2021/2022
1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi**

Ivan Sivec: Modra vrtnica

Ta obrazec po tekmovanju vstavite v žigosani list A3, na katerega je tekmovalec napisal razlagalni spis. Obrazca ne ločujte od spisa, da ne pride do zamenjave.

IME IN PRIIMEK TEKMOVALCA (ali šifra): _____

Ime in priimek prvega ocenjevalca: _____

Ime in priimek drugega ocenjevalca: _____

DOSEŽENE TOČKE: A: _____ B: _____ C: _____ Č: _____

Kriterij	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
A Razumevanje – do 20 t			
Predstavitev dogajalnega prostora iz odlomkov in njegovega spreminjanja skozi čas – do 6 t			
Razlaga odnosa književnih oseb iz odlomkov do narave (Ferdinand, Leon, vrtnar Jernej) in utemeljitev z dogodki – do 6 t			
Pojasnilo o vplivu dogajalnega prostora iz odlomkov na književne osebe (Jernej, Murn, Alma) – do 4 t			
Vrednotenje stališča zlahnitelja o poimenovanju vrtnice (na podlagi vsebine iz knjige) – do 4 t			
SKUPAJ A			

B Uporaba književnega znanja – do 10 t	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
Poznavanje avtorja in njegovega dela – do 3 t			
Prepoznavanje značilnosti romana – do 4 t			
Ustrezna raba literarnovednih pojmov – do 3 t			
SKUPAJ B			

C Prepričljivost osebnega odziva – do 10 t	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
Predstavitev, kako tekmovalec/tekmovalka doživlja odnos štirih književnih oseb iz odlomkov do »pravega raja na zemlji« in povezava z izkušnjami – do 5 t (za vsako književno osebo do 1 t; za smiselno povezavo z izkušnjami do 1 t)			
Izvirnost in ustvarjalnost pisanja – do 5 t			
SKUPAJ C			

Č Zgradba besedila in jezikovna pravilnost – do 10 t	1. ocenjevalec	2. ocenjevalec	Končno število točk
Upoštevana ustrezna zgradba – do 3 t			
Upoštevana jezikovna pravilnost – do 4 t			
Upoštevana slogovna ustreznost – do 3 t			
SKUPAJ Č			

Pripombe, komentarji (ocenjevalec lahko zapiše svoja opažanja, ki so podlaga za razpravo komisije):

Datum:

Predsednik območne komisije

MERILA ZA VREDNOTENJE RAZLAGALNEGA SPISA
1., 2. in 3. letnik – srednji poklicni programi

Ivan Sivec: Modra vrtnica

A RAZUMEVANJE – do 20 t

Tekmovalec/tekmovalka:

- **predstavi dogajalni prostor iz odlomkov in njegovo spreminjanje skozi čas** – do 6 točk:
predstavitev je jasna, smiselna in zaokrožena; za ustrezen prikaz spreminjanja književnega prostora iz odlomka skozi čas prejme do 6 točk (za vsak element do 2 t); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Tekmovalec/tekmovalka predstavi posestvo v Volčjem Potoku, ki ga je kupil Ferdinand Souvan, in sicer tako, da izpostavi tri ključne poudarke/elemente:

- kaj je o njem zapisal J. V. Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske;
- kako se je posestvo v Volčjem Potoku spreminjalo, ko je bilo v lasti Souvanovih;
- kakšno vlogo ima danes.

- **razloži odnos književnih oseb iz odlomkov do narave (Ferdinand, Leon, vrtnar Jernej) in ga utemelji z dogodki iz knjige** – do 6 točk:

razlaga odnosa književnih oseb iz odlomkov do narave je natančna, jasna, smiselna in zaokrožena; utemeljitev se navezuje na izbrane dogodke; za ustrežno razlago in utemeljitev prejme do 6 točk (za vsako književno osebo do 2 t); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

V razlagi odnosa do narave naj tekmovalec/tekmovalka izpostavi motive oz. razloge za poseganje v naravo treh književnih oseb iz odlomkov (Ferdinanda Souvana starejšega, Leona Souvana, vrtnarja Jerneja) ter jih utemelji z ustreznimi dogodki.

- Motivi/Razlogi za poseganje v naravo v povezavi s Ferdinandom Souvanom starejšim, npr.:

leta 1882 je uradno postal lastnik graščine v Volčjem Potoku in velikega kmetijskega posestva z gospodarskimi poslopi. Želel je urediti prijeten dom zase in za svojih pet otrok na deželi, ko ga je zapustila žena Rozalija Fröhlich, zato je najprej prenovil notranjost graščine (tla, novo pohištvo ...), kasneje pa se je lotil še okolice. Sadjar Andrej in vrtnar Jernej sta mu pomagala z nasveti, kako urediti sadovnjak, okrasno grmičevje in drevored. Na Dunaju je nakupil sadike murv, divjih kostanjev in platan.

- Motivi/Razlogi za poseganje v naravo v povezavi z Leonom Souvanom, npr.:

izdelal je maketo »parka svojih sanj« in jo z navdušenjem predstavil svojemu očetu. Navdih za preureditev je dobil pri Sponerjevih (»Veš, Sponerjevi imajo prijateljico, ki je načrtovala tudi razširitev parka Schönbrunn na Dunaju ...«). Želel je povečati okrasni del parka, izkopati nekaj novih jezerc, nasaditi nekaj eksotičnih rastlin in dreves, urediti

sprehajalne poti skozi park ipd. (»No, predvsem ga je potrebno uskladiti z okolico, tako da bo park v povezavi s posestvom zazvenel kot prava simfonija v zelenem ...«).

- Motivi/Razlogi za poseganje v naravo v povezavi z vrtnarjem Jernejem, npr.:

največ časa je posvečal svojim vrtnicam. Uredil je rožnik/rozarij in vzgajal nove vrste vrtnic. Želel je ustvariti vrsto, kot je ni pred njim še nihče. Ustvaril je – kot je rekel – modro vrtnico in jo poimenoval Alma (»Hja, čudeži se pač dogajajo! Čudež pa se ni zgodil nikjer drugje kot v Volčjem Potoku!«).

– **pojasni vpliv dogajalnega prostora iz odlomkov na Jerneja, Murna in Almo – do 4 točke:**

pojasnilo je natančno, jasno, smiselno in zaokroženo; zanj prejme do 4 točke (za poimenovanje dogajalnega prostora 1 t in za ustrezno pojasnilo za vsako izbrano osebo do 1 t); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

V pojasnilu naj tekmovalec/tekmovalka navede podatke iz odlomkov in knjige (po enega za vsako književno osebo), ki kažejo na to, kako so se književne osebe zaradi vpliva okolja v Volčjem Potoku spreminjale oz. spremenile (npr. v vedenju, v čustvovanju, v načinu življenja/življenjskem slogu ipd.).

Na primer:

- vrtnar Jernej: okolje v Volčjem Potoku ga je navdihovalo, da bi se proslavil kot prvi, ki bi mu uspelo ustvariti modro vrtnico.
- Josip Murn: Volčji Potok ga je pritegnil, ko je izvedel, da tam živi Alma Souvan. Hrepenel je po tem, da bi se srečala, zato se je odločil, da bo šel tja.
- Alma: cenila je mir podeželskega okolja. Počutila se je varno. Okolje v Volčjem Potoku je pripomoglo k temu, da se je umirila in spala brez nočnih mor. Lahko je uživala v prebiranju pesmi, se družila z umetniki in mladimi intelektualci, npr. z Ivano Kobilco je razpravljala o umetnosti (»/.../ vsaka umetnost je velika tedaj, ko izžareva hkrati resnico in lepoto ...«), z Otonom Župančičem se je učila ruščino.

– **vrednoti stališče žlahtnitelja o poimenovanju vrtnice (na podlagi vsebine iz knjige) – do 4 točke:**

vrednotenje stališča je natančno, jasno, smiselno, zaokroženo in utemeljeno; zanjo prejme do 4 točke (za navedbo imena žlahtnitelja 1 t in za navedbo treh Alminih značilnosti do 3 t); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

Tekmovalec/tekmovalka izrazi strinjanje oz. nestrinjanje s stališčem vrtnarja Jerneja in ga utemelji s podatki iz knjige. Vrednotenje naj bo povezano s tremi Alminimi lastnostmi, ki jih izpostavlja vrtnar Jernej, z njeno modrostjo, notranjo lepoto in zunanjo lepoto.

B UPORABA KNJIŽEVNEGA ZNANJA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

– **pozna avtorja in njegovo delo** – do 3 točke:

v spisu pokaže poznavanje ključnih podatkov o življenju in delu Ivana Sivca, o obdobju/smeri itd.; za ustrezno navedene podatke oziroma posredno izkazano poznavanje – do 3 točke; za napačne podatke oziroma za nepoznavanje se odšteje ustrezno število točk;

Ivan Sivec je pisatelj, pesnik in raziskovalec. Njegovo ustvarjanje je povezano predvsem s pisanjem proze in poezije; posebno pozornost posveča pisanju zgodovinskih in biografskih romanov (Modra vrtnica ...); za svoje delo je bil nagrajen.

Njegovo raziskovanje je tesno povezano s proučevanjem narodno-zabavne glasbe na Slovenskem (pomen, vloga, razvoj). Kot novinar na RTV Slovenija je imel dostop do arhivskega in/ali dokumentarnega gradiva.

– **prepozna značilnosti romana** – do 4 točke:

navede značilnosti romana, ki jih prepozna v besedilu Modra vrtnica; za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk;

Roman Modra vrtnica je daljše pripovedno besedilo, z zaokroženo dogajalno zgodbo, z motivi in temami iz zgodovine in življenja znanih oseb (slovensko pripovedništvo, zgodovinski roman, biografski roman). Besedilo je hkrati tudi dokument, saj vsebuje dokumentarno gradivo iz življenja književnih oseb (fotografije, rokopisi, drugo dokumentarno gradivo).

– **v spisu uporablja literarnovedne pojme** – do 3 točke:

za ustrezno, dosledno in natančno rabo literarnovednih pojmov prejme do 3 točke; za neustrezno, nedosledno in manj natančno rabo teh izrazov in pojmov se odšteje ustrezno število točk.

Npr.: literarni/književni/dogajalni čas in prostor; književna/literarna oseba; dogajanje/tema; (akrostih) ipd.

C PREPRIČLJIVOST OSEBNEGA ODZIVA – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka:

– **predstavi, kako doživlja odnos književnih oseb iz odlomkov do »pravega raja na zemlji«, in to poveže s svojimi izkušnjami** – do 5 točk:

predstavitev o lastnem doživljanju odnosa štirih omenjenih književnih oseb iz odlomkov do »pravega raja na zemlji« izrazi jasno, smiselno, temeljito in prepričljivo; za tak zapis prejme do 5 točk (za zapis o vsaki književni osebi do 1 t in za ustrezno navezavo na osebno izkušnjo do 1 t); za pomanjkljivejši zapis se odšteje ustrezno število točk.

– **piše izvirno in ustvarjalno** – do 5 točk:

svojo izvirnost in ustvarjalnost pokaže z nepričakovanim, zanimivim in prepričljivim pristopom, ki se razlikuje od večine ostalih spisov.

Č ZGRADBA BESEDILA IN JEZIKOVNA PRAVILNOST – do 10 točk

Tekmovalec/tekmovalka za ustrezno zgradbo svojega spisa prejme največ **3 točke**:

3 t – za logično členjeno in koherentno besedilo;

2 t – za logično členjeno in deloma nekoherentno besedilo ali nasprotno;

1 t – za deloma nelogično členjeno in deloma nekoherentno besedilo;

0 t – besedilo ni členjeno, ni koherentno.

Tekmovalec/tekmovalka za pravopisno in jezikovno pravilnost svojega spisa prejme največ **4 točke**:

4 t – za slovnično in pravopisno pravilno besedilo le z manjšimi napakami;

3 t – za večinoma slovnično in pravopisno pravilno besedilo, ponekod so manjše napake, ki se ne ponavljajo;

2 t – za slovnično in pravopisno delno pravilno besedilo, ki vsebuje več raznovrstnih napak, vendar se te ne ponavljajo;

1 t – za več raznovrstnih slovničnih in pravopisnih napak, ki se ponavljajo;

0 t – za zelo pogoste in raznovrstne slovnične ter pravopisne napake.

Tekmovalec/tekmovalka za slogovno ustreznost svojega spisa prejme največ **3 točke**:

3 t – za slogovno ustrezno besedilo z bogatim besediščem in le z manjšimi napakami;

2 t – za večinoma slogovno ustrezno besedilo z manjšimi napakami, ki se ne ponavljajo;

1 t – za slogovno slabo besedilo, ki vsebuje veliko napak;

0 t – za slogovno zelo šibko besedilo z veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.

Želimo vam veliko zadovoljstva pri vrednotenju.